

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ОЦЕНКА НА ОБЕМА НА ПРОДУКЦИЯТА, СЪЗДАВАНА В ДОМАКИНСТВОТА

Съществено нов момент при анализа и използването на резултатите от изследването на бюджета на времето е въз-

можността да се направят оценки за обема на продукцията, създавана в домакинствата.

Изследователите в различни страни отдавна правят опити за оценка на влиянието на продукцията на домакинствата за повишаване на икономическото благосъстояние. Редица изследователи, работещи по тези проблеми, сочат, че обемът на неплатения домакински труд представлява от 35-55% от брутния вътрешен продукт на различните страни.

Редица международни форуми и срещи също дават препоръки в това отношение, като в последно време акцентът се поставя върху необходимостта от разработване на препоръки за изчисляване на стойността и обема на продукцията на домакинствата, което освен всичко друго значително би улеснило международните сравнения. Целта е да се изгради цялостна картина на икономическата дейност в обществото, т. е. не само за формалния сектор, развитието на който намира отражение в изготвянето на националните сметки за икономическо развитие, но също и на дейността и продукцията, създавана от домакинствата. Чрез оценяването на стойността и обема на продукцията на домакинствата може да се получи по-пълна и точна картина за всяка отделна сфера на икономическата дейност, от една страна, и от друга, да се създават условия за задълбочен икономически анализ на общественото развитие. Основна роля в това отношение имат предложенията за изготвяне на сателитни сметки за продукцията на домакинствата, само една част от която се включва в основните национални сметки.

През последните 3-4 години екип от експерти работи по проект, финансиран от Евростат, за изграждане на предложения за единна европейска система за изготвяне на сателитни сметки за продукцията на домакинствата. Предложенията на екипа в тази сфера включват:

1. Продукцията на домакинствата да бъде разделена на четири основни групи (функции): осигуряване на услуги за жилището, хранене, облекло и грижи и образование. Включват се и допълнителни дейности като пазаруване, транспорт и почистване.

2. Доброволната работа, извършвана от членовете на домакинствата, да бъде включена в случаите, когато се извършва без заплащане и е продуктивна. Под доброволна работа се разбира всяка неформална